

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu**

Wrocław, dnia 25 sierpnia 2009 r.

tekst ujednolicony

**Pan
Tadeusz Żmigrodzki
Prezes Zarządu
Przedsiębiorstwa Gospodarki
Miejskiej Sp. z o.o.
w Polkowicach**

P/09/186
LWR-410-11-15/2009

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli, zwanej dalej „ustawą o NIK”¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu skontrolowała Przedsiębiorstwo Gospodarki Miejskiej Sp. z o.o. w Polkowicach zwane dalej „Spółką” w zakresie funkcjonowania w latach 2006-2008.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 3 sierpnia 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Zarządowi Spółki niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Spółki w kontrolowanym okresie. Ocenę tę uzasadniają oceny częściowe zaprezentowane w dalszej części wystąpienia.

1. Spółka została utworzona w dniu 8 października 1992 r., w wyniku przekształcenia Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Polkowicach w trybie przewidzianym w ustawie z 13 lipca 1990 r. prywatyzacja przedsiębiorstw państwowych².

¹ Dz.U. z 2007 r. nr 231 poz. 1701

² Dz.U. Nr 51, poz. 298 ze zm. – utraciła moc z dniem 8 kwietnia 1997 r.

Według stanu na koniec 2008 r. kapitał zakładowy Spółki wynosił 120.183 tys. zł, dzielił się na 1 201 830 udziałów po 100 złotych każdy i w całości należał do Gminy Polkowice, zwanej dalej „Gminą”. W badanym okresie 2006-2008 kapitał ten uległ zwiększeniu o 18.273,6 tys. zł poprzez wkład pieniężny z przeznaczeniem na dokapitalizowanie zadań inwestycyjnych związanych z modernizacją wysypiska odpadów, budową i modernizacją ujęć wodnych i pompowni strefowej, rozbudową sieci wodociągowych i kanalizacyjnych. Podstawowym przedmiotem działalności Spółki, zgodnie z jej umową oraz zapisami uwidocznionymi w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS), było zaspokajanie potrzeb mieszkańców Gminy w energię ciepłą do celów ogrzewania, zaopatrzenie w wodę i odbiór ścieków, wywóz i unieszkodliwianie odpadów oraz utrzymania czystości i porządku. Działalność ta w świetle uregulowań art. 7 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym³ stanowiła realizację zadań własnych Gminy. Przypisany zakres działalności znalazł odzwierciedlenie w strukturze przychodów Spółki. Łączne przychody związane ze wskazanym wyżej zakresem działalności wynosiły: 24.191,0 tys. zł w 2006 r., 24.594,0 tys. zł w 2007 r. i 26.860,0 tys. zł w 2008 r., i stanowiły niemal 100% przychodów ogółem Spółki. Należy jednak zauważyć, że Spółka od maja 2005 r. rozpoczęła działalność związaną z prowadzeniem Laboratorium Zakładowego oraz realizacją usług w zakresie handlu detalicznego bez formalnego uzyskania zgody ze strony Zgromadzenia Wspólników wymaganej zapisem § 16 umowy Spółki. Ponadto nie dopełniono obowiązku określonego w art. 168 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych⁴ w zakresie ujawnienia tego przedmiotu działalności w aktach Krajowego Rejestru Sądowego. Dodatkowo w sposób nieprawidłowy, z naruszeniem art. 30 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej⁵, sporządzono sprawozdania statystyczne P-01 o produkcji za lata 2005-2008, ujmując działalność Laboratorium Zakładowego pod poz. 73 - usługi badawczo-rozwojowe, zamiast pod poz. 71 – usługi w zakresie badań i analiz technicznych. Wszystkie wskazane wyżej nieprawidłowości formalne zostały usunięte w czerwcu 2009 r. w czasie kontroli NIK. Należy jednak zauważyć, że działalność związana z Laboratorium Zakładowym w okresie od maja 2005 r. do maja 2009 r. przyniosła straty w łącznej wysokości 907,5 tys. zł (przychody – 242 tys. zł, koszty 1.149,5 tys. zł).

2. Spółka za poszczególne lata 2006-2008 wykazała w sprawozdaniach dodatni wynik finansowy na poziomie 1.064 tys. zł w 2006 r., 1.077,9 tys. zł w 2007 r. i 1.056,1 tys. zł

³ Dz.U. z 2001r. nr 142, poz.1591 ze zm.;

⁴ Dz. U. z 2000 r. Nr 94 poz. 1037 ze zm.

⁵ Dz.U. z 1995 r. Nr 88 poz. 439 ze zm.

w 2008 r. Należy jednak zauważyć, że ustalenie takich wyników nastąpiło poprzez rachunkowe obniżenie kosztów w związku ze zmniejszeniem - począwszy od 2006 r. - dotychczasowych stawek amortyzacyjnych. Zmniejszając wskaźnik rocznego odpisu amortyzacyjnego dotyczącego sieci wodociągowych, kanalizacyjnych i ciepłych z 4-4,5% do 2%, dla węzłów z 14% do 7% i budynków z 2,5% do 1% w sposób rachunkowy zmniejszono koszty o 2.810,6 tys. zł w 2006 r., o 3.048,5 tys. zł w 2007 r. i o 3.098,9 tys. zł w 2008 r. Przy zachowaniu dotychczasowych stawek amortyzacyjnych wynik z działalności byłby ujemny na poziomie -1.617,8 tys. zł w 2006 r., -2.099,3 tys. zł w 2007 r. i -2.042,8 tys. zł w 2008 r. W ocenie NIK, wskazane w czasie kontroli powody zmniejszenia stawek amortyzacyjnych, związane z ewentualną koniecznością podniesienia opłat wobec mieszkańców Gminy za dostarczane ciepło i wodę oraz odbiór ścieków w przypadku zachowania dotychczasowych stawek oraz potrzeba zgromadzenia środków finansowych na odbudowę kapitału zapasowego w związku z jego wykorzystaniem na pokrycie strat za lata ubiegłe (w 2005 – 2.301,1 tys. zł) nie znajdują uzasadnienia w uregulowaniach ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁶ i wskazują na dostosowanie zapisów księgowych do aktualnych potrzeb Spółki. Przepis art. 32 ust. 1 przywołanej ustawy stanowi, że odpisów amortyzacyjnych od środka trwałego dokonuje się drogą systematycznego, planowego rozłożenia jego wartości początkowej na ustalony okres amortyzacji. Z kolei art. 4 i art. 5 tej ustawy określają, że Spółka zobowiązana jest stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiać sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy oraz że przyjęte zasady (politykę) rachunkowości należy stosować w sposób ciągły, dokonując w kolejnych latach obrotowych jednakowego grupowania operacji gospodarczych, wyceny aktywów i pasywów, w tym także dokonywania odpisów amortyzacyjnych, ustalania wyniku finansowego i sporządzania sprawozdań finansowych tak, aby za kolejne lata informacje z nich wynikające były porównywalne. Do podjęcia działań w zakresie aktualizacji wysokości stawek amortyzacyjnych mogłyby posłużyć argumenty podane w późniejszym okresie kontroli, w uzupełnieniu podanych wyżej powodów, wskazujące na zastosowanie nowocześniejszych, trwalszych materiałów, szczególnie do budowy sieci wodnokanalizacyjnych⁷ i ciepłych⁸, co wiązało się z wydłużonym okresem eksploatacji. Dokonanie zmian stawek amortyzacji w takich okolicznościach przewidywał przepis art. 32 ust. 3 ustawy o rachunkowości, jednak podjęcie takich okresowych weryfikacji musi wynikać wyłącznie z obiektywnych przyczyn, a analiza zasadności zmiany powinna dotyczyć

⁶ Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.

⁷ zastosowanie materiałów termoplastycznych PE i PCV w miejsce dotychczasowych rur ze stali, żeliwa i betonu

⁸ wykonane z rur preizolowanych.

indywidualnie każdego środka trwałego w oparciu o dokumentację techniczną potwierdzającą wydłużenie eksploatacji na określony czas. Tymczasem obniżenie stawek amortyzacyjnych przeprowadzono od 1 stycznia 2006 r. całościowo, wobec wszystkich środków trwałych w tych grupach, niezależnie czy były wykonane w nowej technologii z materiałów termoplastycznych, czy też z dotychczasowych materiałów (stal, żeliwo szare, betonowe prefabrykaty). Kontrola wykazała, że wprowadzanie tych nowoczesnych materiałów następowało sukcesywnie od 1992 r., a ich udział w ogólnej długości sieci nie zmienił się radykalnie w 2006 r., lecz pozostawał na podobnym poziomie w stosunku do lat ubiegłych (od 14,8% do 77% w 2004 r., od 15% do 77,2% w 2005 r. i od 15,5% do 77,5% w 2006 r.). Dlatego w ocenie NIK właściwy powód obniżenia stawek amortyzacyjnych, tj. ze względu na dostosowanie wysokości kosztów amortyzacji do potrzeb wyniku finansowego, podano w początkowych wyjaśnieniach.

Podjęte działania w zakresie ustalenia dodatniego wyniku finansowego poprzez zmianę wysokości stawek amortyzacyjnych nie zapewniły trwałej poprawy sytuacji finansowej Spółki, bowiem obniżał się zysk ze sprzedaży z 1.338,0 tys. w 2006 r., do 776,7 tys. zł w 2007 r. (o 42%) i do 591,1 tys. zł w 2008 r. (o 55,8%). Możliwość utrzymania płynności finansowej na poziomie gwarantującym funkcjonowanie Spółki (wskaźnik szybkiej płynności wynosił od 2,6 do 4,6 przy optymalnym 1) wynikała ze wzrostu przychodów finansowych, których główne źródło stanowią odsetki od lokat terminowych w kwocie 128,3 tys. zł w 2006 r., 411,1 tys. zł w 2007 r. i 755,5 tys. zł w 2008 r. Możliwość uzyskiwania tak znacznych przychodów z tego tytułu wynikała z przekazywania Spółce przez Gminę środków na podwyższenie kapitału zakładowego w związku z realizacją zadań inwestycyjnych związanych z rozbudową infrastruktury (4.773,6 tys. zł w 2006 r., 5.700,0 tys. zł w 2007 r. i 7.800 tys. zł w 2008 r.) ze znacznym wyprzedzeniem w stosunku do potrzeb wynikających z płatności wobec wykonawców robót, co umożliwiało zakładanie lokat terminowych. Należy jednak zauważyć, że przychody te mają charakter przejściowy i nie są związane z podstawową działalnością Spółki, na części której Spółka w dalszym ciągu uzyskiwała straty. W przypadku składowiska odpadów strata wzrosła z 209,7 tys. zł w 2006 r., do 304,6 tys. zł w 2007 r. (o 45,3%) i do 899,7 tys. zł w 2008 r. (o 195,4%). Przy czym pogorszenie wyniku za 2008 r., wynikało m.in. z odstąpienia w kwietniu tego roku od uzyskiwania przychodów tworzonych poprzez ustalenie z firmą transportującą odpady⁹ ceny ujmującej transport i koszty gromadzenia odpadów (składowanie), a następnie potrącanie z wynagrodzenia kosztów składowania, gdy

⁹ [...] Sp. z o.o.... Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.) w zw. z art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.)

w rzeczywistości firma ta realizowała wyłącznie usługę transportu odpadów. Zaniechanie tych fikcyjnych rozliczeń było podstawowym powodem obniżenia w 2008 r. przychodów o 746,2 tys. zł. Narastającą stratę w badanym okresie 2006-2008, wynoszącą odpowiednio 149,7 tys. zł, 403,6 tys. zł i 454,5 tys. zł odnotowano także z działalności związanej z selektywną zbiórką odpadów. Głównie wynikało to z zakupu nowej linii sortowniczej i związanych z tym kosztów wynagrodzeń osób obsługujących i kosztów amortyzacji. Wzrost ujemnego wyniku finansowego odnotowano również z działalności Laboratorium Zakładowego (z 198,3 tys. zł w 2006 r., do 287,1 tys. zł w 2007 r. i do 308,4 tys. zł w 2008 r.), głównie w wyniku stworzenia zbyt dużego potencjału wykonawczego w stosunku do potrzeb Spółki i braku zainteresowania ze strony podmiotów zewnętrznych. Wyceniona przez Spółkę wartość usług na własne potrzeby kształtowała się na poziomie 29,5 tys. zł w 2006 r., 81,3 tys. zł w 2007 r. i 78,0 tys. zł w 2008 r. a w ciągu 3 badanych lat wpływy od podmiotów zewnętrznych zamknęły się kwotą 53,2 tys. zł.

3. W badanym okresie Spółka udzieliła łącznie 91 zamówień publicznych na łączną kwotę 15.684,1 tys. zł, w tym 72 w trybie przetargu nieograniczonego. Badaniu poddano 6 postępowań o łącznej wartości 7.551,6 tys. zł (48,1% próba w odniesieniu do wartości), związanych w 4 przypadkach z zawarciem umów z [...] ¹⁰ Sp. z o.o. na transport odpadów komunalnych: [1] nr 39/DIR/2007 z dnia 12 kwietnia 2007 r., [2] nr 39/DIR2008 z dnia 17 kwietnia 2008 r., [3] nr 30/DIR/2009 z dnia 20 marca 2009 r. oraz z: [4] ustaleniem zasad realizacji usługi związanej z eksploatacją sieci i węzłów ciepłowniczych z Zakładem Energetyki Ciepłej [...] ¹¹ Sp. J. (umowa nr 51/DIR/2006 z 19 września 2006 r.), [5] wykonaniem robót budowlanych na zadanu „Wykonanie rurociągu przesyłowego wody Żuków-Guzice” (oznaczenie sprawy 10/2006), [6] dostawą paliw płynnych (nr 28/2007). Dodatkowo zbadano zamówienie udzielone firmie [...] ¹² w 2002 r. na podstawie umowy nr 8/EU/2002 z 18 stycznia 2002 r. [7] realizowane do kwietnia 2007 r. Kontrola potwierdziła zachowanie wymogów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (PZP) ¹³ wobec dwóch postępowań wykazanych wyżej pod poz. [5] i [6] o łącznej wartości 1.218,8 tys. zł przeprowadzonych w trybie przetargu nieograniczonego. W stosunku do 4 pozostałych zbadanych postępowań czynności kontrolne ujawniły nieprawidłowości i uchybienia:

¹⁰ ... Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.) w zw. z art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.)

¹¹ ...jak w przypisie 10

¹² ...jak w przypisie 10

¹³ Dz.U. z 2007r. nr 223, poz.1655 ze zm.;

- w odniesieniu do postępowania [2] przeprowadzonego w kwietniu 2008 r. w trybie przetargu nieograniczonego, w wyniku, którego udzielono firmie [...] ¹⁴ zamówienia na kwotę 945,3 tys. zł na realizację usług transportu odpadów na przewidywany okres 36 miesięcy, w sposób niezgodny z wymogami art. 32 ust. 1 PZP, bo bez zachowania należytej staranności ustalono wartość szacunkową zamówienia. Ustalając tę wartość w oparciu o wykonanie z roku poprzedniego, przyjęto bez analizy wyliczenia z własnej księgowości, wskazujące, że w 2007 r. zrealizowano usługi w zakresie transportu odpadów na kwotę 167,5 tys. zł (netto), gdy w rzeczywistości wartość ta wynosiła 410,4 tys. zł ¹⁵, tj. o 242,9 tys. zł więcej (netto). Księgowość dokonując tych wyliczeń, w sposób błędny przyjęła do 2007 r. stawki, które miały dopiero obowiązywać w 2008 r. oraz popełniła błędy rachunkowe. W konsekwencji ustalając wartość szacunkową na przewidywany 3-letni okres realizacji usług do wyliczeń przyjęto zaniżoną wartość 167,5 tys. zł za rok, co po powiększeniu o 50 tys. zł rocznie w związku z przewidywanym wzrostem ilości tych usług i o 130,5 tys. zł na zamówienia uzupełniające, spowodowało ustalenie tej wartości na kwotę 783,0 tys. zł. W rzeczywistości, uwzględniając wskazaną wyżej różnicę 242,9 tys. zł rocznie, wartość ta wynosiła 1.511,7 tys. zł (783,0 tys. zł + 477,3 tys. x 3). Ustalenie zaniżonej o 728,7 tys. zł (1.511,7 tys. zł – 783,0 tys. zł) wartości szacunkowej zamówienia miało znaczenie dla przebiegu postępowania, wpływało bowiem m.in. na sposób zamieszczenia ogłoszenia o przetargu uzależnionego od tej wartości. W przypadku właściwego określenia wartości szacunkowej we wskazanej wyżej wysokości 1.511,7 tys. zł jej równowartość wyniosłaby 400,2 tys. euro i przekraczałaby próg 206 tys. euro ¹⁶, powyżej którego w świetle uregulowań art. 40 ust. 3 PZP istniał obowiązek przekazania ogłoszenia o zamówieniu Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich. Zaniżając wartość szacunkową do 783 tys. zł ustalono równowartość na 201,9 tys. euro, tj. poniżej wskazanego wyżej progu 206 tys. euro, co spowodowało, że ogłoszenie o zamówieniu zamieszczono w Biuletynie Zamówień Publicznych i w konsekwencji ograniczono konkurencję do obszaru Polski. Nieprawidłowe ustalenie wartości szacunkowej tego zamówienia znalazło potwierdzenie także w trakcie realizacji. Przyjęta kwota 783 tys. zł (945,3 tys. zł brutto) przy rozliczeniu polegającym na przemnożeniu rzeczywistej ilości transportowanych odpadów przez cenę jednostkową ustaloną w przetargu na kwotę 120 zł/m³ wystarczyła na realizację tej usługi przez okres 11 miesięcy przy zakładanych 36-miesiącach.

¹⁴ ...jak w przypisie 10

¹⁵ 644,8 tys. zł – (0,38 x 60 zł/tonę x 10 281 ton)

¹⁶ kwota określona w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 PZP, tj. w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 2007 r. (Dz.U. Nr 241, poz. 1762)

Firma [...] ¹⁷ realizowała tę usługę na rzecz Spółki nieprzerwanie od 2002 r., przy czym w okresie do kwietnia 2007 r. w oparciu o umowę nr 8/EU/2002 z 18 stycznia 2002 r. zawartą bezprzetargowo (wówczas Spółka nie była zobowiązana do stosowania PZP). Należy jednak zauważyć, że umowa z 2002 r. została zawarta z założeniem krótkiego okresu, niezbędnego na przeprowadzenie przetargu, co znalazło odzwierciedlenie w jej treści dotyczącej okresu obowiązywania (do czasu przeprowadzenia przetargu) i pozwalało Spółce na jej rozwiązanie z chwilą wyłonienia usługodawcy w przetargu. Pomimo tego Spółka utrzymywała ją przez okres ponad 5 lat do kwietnia 2007 r. wypłacając na jej podstawie wynagrodzenie w łącznej wysokości 3.464,6 tys. zł, w tym 1.968,5 tys. zł po 2 marca 2004 r., kiedy weszły w życie uregulowania art. 3 ust. 1 pkt. 3 PZP nakładające na Spółkę obowiązek stosowania przepisów tej ustawy przy udzielaniu zamówień publicznych.

- w stosunku do postępowania [4] przeprowadzonego w okresie lipiec-wrzesień 2006 r. w trybie przetargu ograniczonego, w wyniku którego ustalono Zakład Energetyki Ciepłej [...] ¹⁸ Sp. J. jako usługodawcę czynności związanych z eksploatacją sieci i węzłów ciepłowniczych na 3-letni okres do września 2009 r. z wynagrodzeniem ryczałtowym w kwocie 1.200 tys. zł oraz na usuwanie awarii za odrębnym wynagrodzeniem, nieprawidłowość polegała na zbyt późnym rozpoczynaniu procedur przetargowych. Postępowanie to wszczęto w dniu 29 lipca 2006 r., co nie pozwoliło na jego zakończenie przed upływem ważności dotychczasowej umowy z Zakładem Energetyki Ciepłej [...] ¹⁹ Sp. J., tj. przed 9 września 2006 r. Spowodowało to konieczność zawarcia z tym Zakładem umowy Nr 1/DEC/E/2006 na czas do ukończenia przetargu ograniczonego, tj. do 19 września 2009 r. z wynagrodzeniem w kwocie 9,5 tys. zł w trybie zamówienia z wolnej ręki na podstawie art. 67 ust. 1 pkt. 3 PZP. Zastosowanie tego trybu nie znajdowało uzasadnienia w świetle warunków wskazanych tym przepisem, bowiem nie była to wyjątkowa sytuacja, gdyż Spółka знаła termin, w którym upływa dotychczasowa umowa. Zbyt późne rozpoczęcie postępowania miało również wpływ na warunki finansowe ustalone z tym Zakładem na podstawie umowy nr 51/DIR/2006 z 19 września 2006 r. zawartej na 3-letni okres 2006-2009. Spółka rozpatrując jedyną ofertę Zakładu Energetyki Ciepłej [...] ²⁰ Sp. J. pomimo tego, że proponowana cena 1.200,0 tys. zł była wyższa o 420,0 tys. zł (o 53,8%) od kwoty, jaką może przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia (639,3 tys. zł + 22% VAT), w praktyce nie mogła skorzystać z art. 93 ust. 1 pkt. 4 PZP, który zezwalał w takim przypadku na unieważnienie przetargu, bowiem przetarg dotyczył usług, których nie można było

¹⁷ ...jak w przypisie 10

¹⁸ ...jak w przypisie 10

¹⁹ ...jak w przypisie 10

²⁰ ...jak w przypisie 10

przerwać (dostarczanie ciepła dla mieszkańców Polkowic). Należy przy tym zauważyć, że wysokość kwoty jaką zamierzano przeznaczyć na te usługi w okresie 2006-2009 była zbliżona do aktualnej wartości rynkowej, bowiem ustalono ją w oparciu o wykonanie z lat 2003-2006 i powiększono o prognozowany wzrost średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług.

4. Kontrola wykazała, że członkowie Zarządu Spółki zostali powołani z zachowaniem wymogów art. 10a ust. 6 ustawy o gospodarce komunalnej, tj. przez Radę Nadzorczą w drodze uchwały. W badanym okresie 2006-2008 wysokość ich wynagrodzenia miesięcznego wynosiła od 7,5 tys. zł do 9,4 tys. zł i nie przekraczała górnej granicy ustalonej art. 8 pkt. 1 ustawy kominowej w wysokości do 16,0 tys. zł w 2006 r., do 16,9 tys. zł w 2007 r. i do 18,6 tys. zł w 2008 r.²¹. Zbadana dokumentacja nie wykazała pobierania przez Zarząd Spółki w latach 2006-2008 świadczeń dodatkowych z tytułu zatrudnienia m.in. socjalnych, komunikacyjnych i ubezpieczeniowych. Kontrola wykazała także, że Pan Prezes pomimo tego, że od powołania na stanowisko, tj. od stycznia 2006 r., objęty był zakazem prowadzenia działalności gospodarczej, wynikającym z art. 4 pkt 6 w związku z art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu swobody prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne²², dopiero w wyniku czynności kontrolnych NIK w maju 2009 r., dokonał formalnej likwidacji prowadzonej działalności gospodarczej. Ponadto w 2006 r. omyłkowo wypłacono Panu Prezesowi dodatek stażowy w wysokości 84,9 zł co stanowiło naruszenie art. 5 ust. 1 ustawy kominowej, który ustalał, że przysługujące Panu wynagrodzenie mogło składać się wyłącznie z wynagrodzenia miesięcznego bez żadnych dodatków.

5. Badania kontrolne wykazały, że wysokość kosztów poniesionych przez Spółkę w badanym okresie na wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej w kwocie 301,2 tys. zł znajdowała potwierdzenie w obowiązujących uregulowaniach prawnych. Wysokość wynagrodzenia miesięcznego wypłaconego poszczególnym członkom Rady Nadzorczej w wysokości od 2,7 tys. zł do 3,1 tys. zł miesięcznie nie przekraczała w żadnym przypadku górnej granicy określonej przepisem art. 8 pkt. 8 ustawy kominowej²³. Członkowie Rady Nadzorczej Spółki zostali powołani z zachowaniem ograniczenia ustalonego przepisem art. 4 ust. 1 ustawy kominowej, tj. w momencie powołania nie byli za wynagrodzeniem członkami

²¹ 6-krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa GUS

²² Dz.U. z 2006 r. Nr 216, poz. 1584

²³ jednokrotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, publikowanym przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego dla każdego roku

innych spółek z udziałem Skarbu Państwa i spółek jednostek samorządu terytorialnego wymienionych w art. 1 pkt. 4-7 tejże ustawy. Stwierdzono, że jeden z członków Rady Nadzorczej Spółki nie zachował tego ograniczenia, przystępując w sierpniu 2000 r., w czasie kiedy był już członkiem Rady Nadzorczej Spółki, do składu Rady Nadzorczej spółki Legnicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A. za wynagrodzeniem.

6. W kontrolowanym okresie Spółka stosownie do wymogów przepisu art.64 ust.1 pkt 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości²⁴ badała i ogłaszała sprawozdanie finansowe za poszczególny rok obrotowy. Sprawozdania te zostały zbadane przez uprawniony podmiot wybierany każdorazowo przez Zgromadzenie Wspólników. Zweryfikowane sprawozdania były opiniowane przez Radę Nadzorczą, a następnie zatwierdzane przez Zgromadzenie Wspólników Spółki, co wypełniało wymogi odpowiednio art.219 § 3 i art.231 § 2 ust.1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych. Sprawozdania finansowe ujmowały wynik finansowy ustalony z zastosowaniem wskazanych w pkt. 3 wystąpienia zmian stawek amortyzacyjnych. Kontrola ujawniła ponadto nierzetelność danych w sprawozdaniach z działalności Spółki przedkładanych Radzie Nadzorczej w części dotyczącej wysokości nakładów inwestycyjnych. W sprawozdaniach wykazano, że nakłady te wynosiły: 4.810, 3 tys. zł w 2006 r.; 2.248,0 tys. zł w 2007 r. i 5.077,0 tys. zł w 2008 r., gdy w rzeczywistości kształtowały się na poziomie odpowiednio 5.131,8 tys. zł (o 321,5 tys. zł więcej), 3.577,0 tys. zł (o 1.329 tys. zł więcej) i 5.786,3 tys. zł (o 709,3 tys. zł więcej).

Sposób prowadzenia kontroli wewnętrznej w Spółce ustalony został formalnie poprzez zarządzenia Prezesa Spółki nr 3/94 z 1 marca 1994 r. Pomimo, iż w ramach tego zarządzenia przewidywano powołanie rewidenta zakładowego, to w badanym okresie nie zostało to zrealizowane, a system kontroli wewnętrznej oparto na kontroli funkcjonalnej.

Kontrola wykazała, że w badanym okresie 2006-2008 Zarząd Spółki składając 9 wniosków dotyczących zmian zapisów w Krajowym Rejestrze Sądowym odnoszących się do zmian w składach zarządu i rady nadzorczej oraz podwyższenia kapitału zakładowego, w 5 przypadkach złożył te wnioski z opóźnieniem od 1 do 25 dni w stosunku do 7-dniowego terminu liczonego od dnia zdarzenia uzasadniającego dokonanie wpisu, ustalonego przepisem art. 22 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym²⁵.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

²⁴ Dz.U. z 2002r. nr 76, poz. 694 ze zm.;

²⁵ Dz.U. z 2007r. nr 168, poz.1186;

1. Przeprowadzenie ponownej analizy w zakresie zasadności zastosowania od 2006 r. roku obniżonych stawek amortyzacyjnych, szczególnie pod względem poprawności ustalenia okresów amortyzacji w odniesieniu do poszczególnych środków trwałych, uzależnionego od przewidywanego okresu eksploatacji potwierdzonego dokumentacją techniczną, dla ustalenia rzeczywistej wysokości kosztów amortyzacji i wynikającego z nich wyniku finansowego Spółki za lata 2006-2008 z zachowaniem zasad ustalonych ustawą o rachunkowości, co do rzetelności, ciągłości i porównywalności ksiąg rachunkowych.
2. Zapewnienie przeprowadzania procedur związanych z udzielaniem zamówień publicznych z zachowaniem wymogów PZP, szczególnie dotyczących właściwego ustalenia przedmiotu i wartości szacunkowej zamówienia celem poprawy ich konkurencyjności.
3. Wszczywanie postępowań dotyczących usług ciągłych, związanych m.in. z obsługą sieci i węzłów ciepłowniczych z odpowiednim wyprzedzeniem pozwalającym na ich zakończenie przed upływem terminów obowiązywania dotychczasowych umów, a także pozwalającym na stworzenie równych warunków uczestnictwa dla innych firm w porównaniu do dotychczasowego usługodawcy.
4. Właściwe przeprowadzenie postępowania związanego z realizacją usług transportu odpadów komunalnych, celem zapewnienia właściwej konkurencji, szczególnie poprzez właściwe podanie do publicznej wiadomości ogłoszenia o zamówieniu, także z wykorzystaniem możliwości publikacji prasowej.
5. Składanie wniosków o wpis zmian podlegających rejestracji z zachowaniem 7 dniowego terminu wymaganego przepisem art. 22 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym.
6. Doprowadzenie zapisów w sprawozdaniach z działalności za lata 2006-2008 odnoszących się do nakładów inwestycyjnych do stanu zgodnego z rzeczywistym.
7. Zwrot dodatku stażowego wypłaconego Prezesowi Spółki z naruszeniem art. 5 ust. 1 ustawy kominowej.
8. Rozważenie zasadności wprowadzenia ujednoliconych regulacji wewnętrznych dotyczących kontroli wewnętrznej.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Prezesa w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag

i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Zarządowi Spółki prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Najwyższej Izby Kontroli Delegatury we Wrocławiu, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK o sposobie ich rozpatrzenia.